

La Model acull una instal·lació amb les plaques d'habitatge franquista retirades de la ciutat de Barcelona

- *«Deconstruir el Franquisme. Símbols de la Dictadura a Barcelona» és una instal·lació itinerant que proposa interpretar la repressió simbòlica del franquisme sense caure en ambigüitats sobre la seva iconografia feixista;*
- *Els materials exposats a La Model inclouen peces originals i documentació gràfica, destacant més de 160 plaques d'habitatges retirades recentment de la ciutat de Barcelona;*
- *Una cartografia interactiva permet ubicar gran part de les plaques al territori, així com diversos espais de repressió i control, monuments i nomenclàtor del franquisme;*
- *La mostra és promoguda pel Comissionat de Programes de Memòria i per l'Observatori Europeu de Memòries (EUROM) amb la col·laboració del projecte Art Públic i Memòria de la Universitat de Barcelona.*

Barcelona, 05 de març de 2019 - L'antiga presó la Model de Barcelona acull l'exposició **«Deconstruir el Franquisme. Símbols de la Dictadura a Barcelona»**, promoguda pel Comissionat de Programes de Memòria de l'Ajuntament de Barcelona i l'Observatori Europeu de Memòries de la Fundació Solidaritat de la Universitat de Barcelona (EUROM). La mostra recull peces originals i documentació de la simbologia franquista de la ciutat, destacant més de 160 plaques d'habitatge que han estat retirades recentment pel consistori.

La instal·lació estarà oberta al públic a partir del divendres 15 de març i es podrà visitar els divendres de 15 h a 18 h i els dissabtes de 10 h a 18 h, fins al 15 de juny de 2019.

DECONSTRUIR EL FRANQUISMO SÍMBOLOS DE LA DICTADURA A BARCELONA

L'objectiu d'aquesta exposició és interpretar la repressió simbòlica de la dictadura franquista sense caure en ambigüitats sobre la seva iconografia feixista. Així mateix, una cartografia interactiva permet ubicar gran part de les plaques d'habitatge al territori, així com identificar diversos espais de repressió i control, monuments i nomenclàtor del franquisme.

El projecte va ser desenvolupat a partir d'una idea original de Jordi Guixé, director de l'EUROM, i Núria Ricart, professora de Belles Arts de la Universitat de Barcelona, i compta amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona, del projecte Art Públic i Memòria (HAR2017-84322-P) i del programa *Europe for Citizens* de la Comissió Europea.

Placa d'habitatge franquista vandalitzada. Retirada del Carrer Vallcivera núm. 9, Ciutat Meridiana, Barcelona | Ajuntament de Barcelona

[Material gràfic disponible per a descàrrega](#)

Presentació

La repressió de la dictadura va adoptar moltes formes a l'hora de fer-se present a les ciutats. Una d'elles era l'ús extensiu de la simbologia franquista, la qual establia una jerarquia de control territorial. Això es feia visible als noms de carrers, en les polítiques d'habitatge, als monuments, i molt especialment en els espais de control i repressió del règim. Molts d'aquests elements han desaparegut, han estat eliminats, emmagatzemats o bé resignificats durant la democràcia per la societat civil i per administracions locals. A partir de l'anomenada "Llei de la memòria històrica" de l'any 2007, els símbols de la dictadura haurien d'haver desaparegut del nostre espai públic. Però no ha estat sempre així.

Barcelona. 27.03.1977. Acció contra la retolació franquista dels carrers de Barcelona. Rebategen el carrer Movimiento Nacional amb el nom Democràcia, al barri del Clot | Foto: Robert Ramos

Aquesta instal·lació proposa interpretar i interpel·lar sobre la violència real i simbòlica del franquisme utilitzant elements que, fins fa ben poc, encara es mostraven en el nostre espai públic. Els autors exposen en un nou context, sense ambigüitats, la iconografia feixista, enemiga d'una societat democràtica, que es mostra tímida sobre la consistència dels processos memorials i que té la funció de mostrar i ensenyar el que ha estat un procés de "desfranquització" llarg i feixuc.

Els materials exposats inclouen peces originals i documentació gràfica sobre la simbologia de la dictadura, destacats a través de l'ús escenogràfic més de 160 plaques d'habitatges retirades recentment per l'Ajuntament de Barcelona. Una cartografia interactiva permet conèixer la localització de gran part d'aquestes plaques, així com de diversos espais de repressió i control, monuments i nomenclàtor del franquisme.

Idea original i direcció: Jordi Guixé i Núria Ricart

Documentació: Ricard Conesa

Desenvolupament tècnic, artístic i realització: Núria Ricart i Violeta Bofarull

Promou: Comissionat de Programes de Memòria de l'Ajuntament de Barcelona i Observatori Europeu de Memòries de la Fundació Solidaritat de la Universitat de Barcelona (EUROM)

Organització i coordinació: Observatori Europeu de Memòries de la Fundació Solidaritat de la Universitat de Barcelona (EUROM) i Projecte Art Públic i Memòria (HAR2017-84322-P)

Agraïments: Arxiu Fotogràfic de Barcelona, Arxiu Històric Camp de la Bota i la Mina, Arxiu Històric de la Diputació, Arxiu Històric del Poblenou, Arxiu Municipal Contemporani de Barcelona, Arxiu Municipal Districte de les Corts, Arxiu Nacional de Catalunya, Centro Documental de la Memoria Histórica, Comissió Memòria i Gènere, Conèixer Història Institut Amatller d'Art Hispànic, Museu d'Història de Barcelona, Museu Virtual de l'Art Públic (Universitat de Barcelona - Centre de recerca POLIS), Plataforma Futur Monument Presó de Dones de les Corts, Robert Ramos

DECONSTRUIR EL FRANQUISME

SÍMBOLOS DE LA DICTADURA A BARCELONA

Sobre l'Observatori Europeu de Memòries (EUROM)

L'**Observatori Europeu de Memòries** (European Observatory on Memories, EUROM) és una xarxa transnacional d'institucions i organitzacions compromeses amb la recerca i la promoció de polítiques públiques de memòria. El seu objectiu principal és contribuir a la reflexió al voltant de la història recent, defensant la diversitat i pluralitat de memòries. L'EUROM està impulsat per la [Fundació Solidaritat de la Universitat de Barcelona](#) amb el suport del programa *Europe for Citizens* de la Comissió Europea.